

Görülen Lüzum Üzerine

TÜTÖS Yönetim Kurulu Üyesi Dr. İlhan Akhun Müdürlük görevinden alındı

GÖREVDEN ALINMASI GEREKLİ KİŞİLERİN İNSANGÜCÜ EĞİTİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YETKİLİLERİ OLMASI GEREKİRKEN, BU TERS UYGULAMA TEKNİK ÖĞRETİM TOPLU MÜNDA ÜZÜNTÜ VE TEPKİ İLE KARŞILANDI.

1964 yılından bugüne kadar 4. Akşam Sanat Okulu ve Mesleki Eğitim Merkezi Müdürlüğünü yapmakta olan TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Dr. İlhan Akhun, 24 Mart 1970 tarihli Bakanlık yazısı ile hiçbir gerekçe gösterilmeden görülen lüzum üzerine müdürlük görevinden alınmıştır.

Dr. İlhan Akhun ile İnsangücü Eğitimi Genel Müdürlüğü yetkilileri arasındaki görüş ayrılıklarının zaman zaman bir çatışma ve çekişme olarak devam ettiği, çoğu zaman usulsüz olan Bakanlık emirlerinin Dr. İlhan Akhun'un hakkı dirlenisi ile değiştirilmiş veya uygulanamamış bulunması Bakanlıktaki ilgili kişilerden gelen çıkarması ve bunun sonucu olarak İnsangücü Eğitimi Genel Müdürlüğü ile Muavini teknik öğretimin yetistirdiği değerli bir eleman olan Dr. İlhan Akhun'un Mesleki Eğitim Merkezinin başında bulunmasından rahatsızlık duymaya başlamışlardır. Mesleki Eğitim Doktoru olan İlhan Akhun'un kanun ve yönetmelik esasları içinde bilimsel bir yöneticilik yapmak istiyisi, İnsangücü Eğitimi Genel Müdürlüğünün plânsız ve bilimsellik ten uzak bir çalışma yapmak istiyişlerinin çoğu kez ölmüş, sabasından doktora yapmış bulunan bir kimse ile çalışılmıyacağı anlamı bulunan Genel Müdür ve Muavininin yetersizlikleri ile bir kompleks giridikleri ve rahatsız oldukları verilen haberler arasındadır.

Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığının, elindeki yetimsiz elemanları değerlendirmeyip, onları

diğer kurumlara gitmeye zorlaması geçmişe dayalı bir hareket olarak görülmekte, kendisinden çok şeyler beklenen Dr. İlhan Akhun'un görevden alınması bazılarının yüzündeki meslekleri düşürmekte, görevden alınması gerekli kişilerin yetersizliklerini ortaya koymuş bulunan Genel Müdür ve yardımcısı olduğu söylenmektedir.

TÜTÖS Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşımız Dr. İlhan Akhun, İnsangücü Eğitimi Genel Müdürlüğünün tutumunu tasvip etmediği ve kanuna, tüzüğe göre yöneticilik yapmak imkânını bulamadığı nedeniyle, 20 Mart 1970 tarihinde müdürlük görevinden istifa etmiş bulunmaktaydı. İlhan Akhun'un istifa dilekçesinin Ankara Millî Eğitim Müdürlüğünde bulunduğu ve Bakanlığa intikal etmediği bir sırada görülen lüzum üzerine görevinden alınması teknik öğretim topluluğunda tepki ile karşılanmıştır.

Hatırlanacağı gibi, Akhun 1966-1967 yıllarında Teknik Öğretmen Okullarını Bilenler Derneği Başkanlığını yapmış ve bu arada "Türkiye'de Mesleki ve Teknik Öğretim sorunu" isimli, üzerinde bir hayli tartışmalara yol açılan beyaz kitap yayımlanmasında çaba göstermiştir.

Gazetemizin yetkilisiyle görüşen TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulu üyesi Akhun, bilimsel verilerden uzak olan bir zihniyetin kendisini görevden aldığı belirtilmiş, kanun ve tüzük tamayının bu zihniyetle mücadele edeceğini, yetersiz kişilerin usulsüz tutumlarını açıklayacağı belirtilmiştir.

BAŞYAZI

E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanun Tasarısı

Son günlerde, Teknik Öğretmenleri temsil eden sendikal ve mesleki kuruluşlar tarafından üzerinde önemle durulan konulardan biri de hemen belirtelim ki, E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısıdır.

E.T.Y.Ö.O. Okulunun, amaçlarını tanımlayacak, işleyişlerini düzenleyecek, öğretmenlerin seçimlerini ve yetisimlerini düzenleyecek ve bilimsel esaslara bağlayacak, öğrencilere daha iyi öğrenim ve daha iyi çalışma olanakları hazırlayacak ve nihayet Teknik Öğretmenlerin ünvan sorununu çözümlenecek bir KURULUŞ KANUNUNA kavuşturulması, TÜTÖS'ün başta gelen amaçlarından biridir. TÜTÖS, özellikle, son 3 yılda, bu konuda yapılan çalışmalara katılmış, E.T.Y.Ö.O. Okulunun KURULUŞ KANUNUNA kavuşturulması için kendi olanakları oranında gayret göstermiştir.

Bilindiği gibi, sendikal ve mesleki kuruluşların da yardımıyla E.T.Y.Ö.O. Okulunda yönetim ve yürütme organlarının hazırlanan KURULUŞ KANUNU Tasarısı, Millî Eğitim Bakanlığında sunulmuş, fakat Talim ve Terbiye Dairesi bu tasarının esaslarını değiştirmiştir. Uzun süre devam eden çalışmalardan sonra bugünkü şekli alan tasarı, Millî Eğitim Bakanlığının tarafından diğer Bakanlık ve Kurumlara gönderilmiş ve tasarıya ilişkin görüşleri alınmıştır. Öğrendiğimiz göre 1970'nin Şubat ayı başında gerekli ve zorunlu bütün işlemler tamamlanmış, E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısı Hükümet tasarısı olarak parlâmentoya sevk edilmiştir. E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısı, işleri tam bir gizlilik içinde yürütmekten hoşlanan yöneticiler tarafından kamuoyuna geç açıklanmıştır. Eğer Teknik Öğretmenler topluluğunu yakından ilgilendiren bu önemli tasarı, daha önce kamuoyuna açıklanmış olsaydı hem olumlu birçok değişikliklerin yapılması sağlanır ve hem de ileride karşılaşılması muhtemel birçok güçlükleri başlangıçta ortadan kaldırmak olanağı elde edilirdi. Ama artık olan olmuştur. Bundan sonra yapılacak çalışmalar iyi plânlamalar ve parlâmento komisyonlarında, tasarının eksiklerini dikkate alarak giderek gidermenin yollarını aramak gerekir.

E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısının, bu şekilde komisyonlardan ve parlâmentodan geçmesi halinde, Teknik Öğretmenlerin ünvan sorununa bir çözüm getireceğini söylemek, uzmanların ifadeleri ne göre pek öyle kolay olmayacaktır. Çünkü tasarıda bir "Mühendis - Öğretmen" deyimli yer almaktadır. Bu "Mühendis - Öğretmen" deyimli, daha şimdiden önümüze çıkabilecek birçok engellerin habercisi olarak değerlendirilmektedir. E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısının 1. maddesinde aynen şöyle denilmektedir: "Yüksek Teknik Öğretmen Okulu, orta dereceli mesleki ve teknik öğretim okullarına atelye ve teorik dersler okutacak ve endüstri alanında eğitim hizmetleri yap-

(Devamı sayfa 3'de)

TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulu Toplantısı Yapıldı

TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulu toplantısı, 8 Mart 1970 günü Sendika Genel Merkezinde toplanarak gündemdeki maddeleri görüşmüş ve Yürütme Kurulunun 3 aylık çalışmalarını kabul etmiştir. Yönetim Kurulu toplantısına, Genel Başkan Mehmet Emin Zorkun tarafından sunulan rapor şöyledir:

1) E.T.Y.Ö.O. KURULUŞ KANUNU TASARISI

Merkez Yürütme Kurulu adına Merkez Yönetim Kuruluna sunulan raporlarda yer alan önemli konulardan biri de hemen belirtelim ki, E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısıdır. Bilindiği gibi E.T.Y.Ö.O. Okulunun amaçlarını tanımlayacak, işleyişini düzenleyecek, öğretmenlerin yetisimlerini objektif ve bilimsel esaslara bağlayacak, öğretmen ve öğrencilere daha iyi çalışma ve yetişme olanakları hazırlayacak bir Kuruluş Kanununa kavuşturulması tüm Teknik Öğretmenlerin amacıdır. TÜTÖS, özellikle son 3 yılda, bu konuda yapılmakta olan çalışmalara katılmış ve E.T.Y.Ö.O. Okulunun Kuruluş Kanununa kavuşturulması için kendi olanakları oranında gayret göstermiştir.

Daha önce Teknik Öğretmen meslek kuruluşlarının da yardımıyla E.T.Y.Ö.O. Yürütme, Yönetim ve Dayanışma organlarının hazırlanan Kuruluş Kanunu Tasarısı Millî Eğitim Bakanlığında verilmiş fakat Talim Terbiye Dairesi tasarının esaslarını değiştirmiştir. Talim Terbiye Dairesinde, esasları değiştirilen son şeklini alan tasarı Millî Eğitim Bakanlığında diğer Bakanlık ve Kuruluşlara gönderilmiş ve görüşleri alınmıştır. 1970'nin Şubat ayı başında E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısı Millî Eğitim Bakanlığının tarafından Başbakanlığa sevk edilmiştir. E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısı Başbakanlığa sevk edilidikten sonra ancak kamuoyuna açıklanmıştır. Tasarının bu şekilde parlâmentodan geçtiği takdirde Teknik Öğretmenlerin ünvan sorununa bir çözüm getireceğini söylemek kolay olmayacaktır. Tasarıda bir "Mühendis - Öğretmen" deyimli yer almaktadır. Bu "Mühendis - Öğretmen" deyimli, daha şimdiden önümüze çıkabilecek birçok engellerin habercisi olarak değerlendirilmektedir. E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısının 1. maddesinde aynen şöyle denilmektedir: "Yüksek Teknik Öğretmen Okulu, orta dereceli mesleki ve teknik öğretim okullarına atelye ve teorik dersler okutacak ve endüstri alanında eğitim hizmetleri yap-

nuna bir çözüm getireceğini söylemek kolay olmayacaktır. Tasarıda bir "Mühendis - Öğretmen" deyimli yer almaktadır. Tasarıda yer alan "Mühendis - Öğretmen" deyimli, daha şimdiden önümüze çıkabilecek birçok engellerin habercisi olarak değerlendirilmektedir. E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısının Amaçlar Bölümünde yer alan 1. maddesinde aynen şöyle denilmektedir: "Yüksek Teknik Öğretmen Okulu, orta dereceli mesleki ve teknik öğretim okullarına atelye ve teorik dersler okutacak ve endüstri alanında eğitim hizmetleri yapacak "Teknik Öğretmen" ve "Mühendis - Öğretmen" yetistiren, ortaokuldan sonra en az 3 yıllık orta dereceli teknik öğretim okullarına dayalı ve Millî Eğitim Bakanlığında bağlı yüksek bir öğretim kurumudur." Bundan, Mühendis - Öğretmenlerin, endüstri alanında eğitim hizmetleri yapacağı anlamı çıkmaktadır. Yüksek Okulları akademik bir yapıya kavuşturmak ve yüksek okullar arasında birliği sağlamak maksadıyla Millî Eğitim Bakanlığınca "Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısı" hazırlanmıştır. Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Ticaret Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüleriyle Yüksek İslâm Enstitüleri bu tasarının kapsamına girmektedirler. Başlangıçta E.T.Y.Ö.O. Okulu da "Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısı"na kapsamına alınmış fakat ayrı bir "KURULUŞ KANUNU" tasarısı bulunduğu gerekçesiyle "Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısının" dışında bırakılmıştır. Yüksek Öğretim Kurumları Kanun Tasarısı, Yüksek Öğretim Kurumlarında öğrencilere, geniş ölçüde yönetme katiplik olanağı da vermektedir. E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısı, bu bakımdan, Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu tasarısının gerisinde bulunmakta, ileri bir yönetim ve eğitim anlayışıyla gelişmektedir. "Mühendis - Öğretmen"

deyiminin ileride karışmaya çıkarılabileceği güçlüğü bertaraf etmek ve E.T.Y.Ö.O. Okulunu bilim ve öğretim konularında özerkliğe kavuşturmak için E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanununun 1. maddesinin şu şekilde yazılmasını gerekli görmekteyiz: "Yüksek Teknik Öğretmen Okulu, orta dereceli Mesleki ve Teknik Öğretim okullarına atelye ve teorik dersler okutacak ve endüstri alanında eğitim hizmetleriyle mühendislik hizmetleri yapacak T. Öğ. ve Mühendis Öğretmen yetistiren, orta okuldan sonra en az 3 yıllık orta dereceli teknik öğretim okullarına dayalı bilim ve öğretim konularında özerkliğe sahip Millî Eğitim Bakanlığında bağlı yüksek dereceli bir öğretim kurumudur. Teknik Öğretmenlik formasyonu en az 4 yıllık bir öğrenimle sağlanır. Yönetimlerine göre belirli şartları yerine getirmiş olan Teknik Öğretmenlerden Mühendislik ünvanı, hak ve yetisini kazanmak isteyenler, Mühendis yetistiren öğretim kurumlarının programlarına denk programları Bakanlığa hazırlanan en az 1 yıllık öğretim tabi tutulur. Mühendislik ünvanı hak ve yetisini kazanan Teknik Öğretmenlere Mühendis - Öğretmen denir." Ayrıca E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu Tasarısının (4), (5), (6), (7), (8) ve (9) maddelerinin Okul Müdürlüğü Bölüm Başkanlarının seçime işbaşına gelmelerini ve Okul Genel Kurulu, Okul Yönetim Kurulu, Bölüm Genel Kurullarıyla Bölüm Yönetim Kurullarına öğrenci temsilcilerinin de katılmasını sağlayacak biçimde değiştirilmesini zorunlu bulmaktayız.

2) SINIRLI SORUMLU TEKNİK ÖĞRETMENLER TURİSTİK YAPI KOOPERATİFİ

SINIRLI SORUMLU TEKNİK ÖĞRETMENLER TURİSTİK YAPI KOOPERATİFİ'nin kurulması, TÜTÖS kurulduğu günden beri üzerinde çalışılan önemli bir konudur. Anattığımızın 4. maddesinin (k) fıkrası, 18 Mayıs 1969 tarih ve (6) sayılı Merkez Yönetim Kurulu kararı ve nihayet 2. Merkez Genel Kurulunca onaylanan Sosyal ve Mesleki Sorunlar Komisyonu raporu (Devamı sayfa 4'de)

Dernek Genel Kurulu Toplandı

Teknik Öğretmen Okullarını Bilenler Derneği Genel Kurul toplantısı 15.3.1970 günü E. T. Y. Ö. Okulu konferans salonunda yapılmıştır. Gündem gereğince Kongre başkanlığına Necati Uğuz, katılıpkiçeride Temel Şener ile Mehmet Memiş seçildikten sonra, Yönetim ve Denetim Kurulu çalışma raporlarının okunmasına geçilmiştir.

(Devamı Sayfa 2'de)

Personel Tasarısı çalışmaları tamamlandı

Uzun süredir kamuoyunu meşgul eden Personel Kanununun mali hükümlerini ilgilendiren tasarı üzerine (Devamı Sayfa 3'de)

İNSANGÜCÜ

Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü Dr. İlhan Akhun, görülen lüzum üzerine müdürlük görevinden alınmış. Anlaşmazlık nedent İnsangücü Eğitimi, Genel Müdürlüğü bulunan coğrafya öğretmeni ile mesleki eğitim doktoru olan Akhun arasındaki görüş ayrılığı gündenmiştir.

Eğitim Bakanlığının insangücü politikası belli olduğuna göre kalkınmamıza en büyük faktörün halen, (insangücü) olduğunun idrak edemeyen kaldı mı acaba!

★★

GÖRÜŞLER

Bir Olayın Düşündürdükleri

Ankara IV. Akşam Sanat Okulu ve Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü EĞİTİM DOKTORU İLHAN AKHUN, herhangi bir soruşturma açılmadan ve savunması alınmadan "görülen lüzum" üzerine görevinden alındı.

Türkiye'de Mesleki Eğitim çok önemli bir sorundur. Ülkenin gelişmesi, büyük ölçüde sanayideki insangücünün eğitimi ve yerinde istihdamı ile mümkündür. Kalkınma plânlarında bu konuya büyük önem verilmiş; ancak ulaşmak için ilk adım olarak Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı Ankara Mesleki Eğitim Merkezi kuruluşuna faaliyete geçirilmiştir. Mesleki Eğitim Merkezinin öncelikli ele aldığı eğitim çalışmaları içinde sanayi kuruluşlarındaki değişik kademelerin sevk ve idare personelinin eğitim geliştirmek vardır. Sorun, sanayisi ileri ülkelerin dört elle sarıldığı bir konu olarak ele alınmış; geri kalmış birçok ülkeler için ise bizdeki gibi meşgul kalmıştır. Böyle bir durum da, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arası uçurumun her geçen gün biraz daha büyüyen derinleşmesinde etkili olmuştur. İleri ülkeler II. Dünya Savaşı'ndan günümüze kadar, sanayi içi eğitiminin program ve uygulamalarında bu uçurumu daha da büyütecek gelişmeler ortaya koymuşlardır. Ülkemiz için kestirme yol, en yeni metot ve uygulamalara paralel bir anlayış ve bilince, uçurumun bizim yönümüzde biraz olsun daralmasını sağlamak olacaktır. Bu gerçek, her türlü tartışmanın dışındadır.

Ankara IV. Akşam Sanat Okulu ve Mesleki Eğitim Merkezi, böyle sine önemli bir ihtiyaç karşısında ve büyük umutlarla faaliyete geçirilmiştir. Dr. İlhan AKHUN da bu Merkezin Müdürü idi. Ancak, ülkemiz için katı gerçekler niteliğinde karşımıza çıkan birçok durumlar; bilenen, inanılanın amaç ve anlamlara ulaşmasını engelleyici özellikte olmuştur. Ankara IV. Akşam Sanat Okulu ve Mesleki Eğitim Merkezi, dar fiziki imkânlar ve kadrosunun kapasite sınırlarını aşan görev yoğunluğu içinde plânlama, yürütme, araştırma ve yayımları ile Türk sanayine hizmete başlamış, bir yandan da amaca uygun olarak yerine getirilmesine çalışılan bu hizmeti aksatmaya dönük zihniyetle mücadele etmek zorunda kalmıştır. (Devamı Sayfa 2'de)

KIRINTILAR

"Gerek yetiştirilmekten ve gerekse görev anlayışı müzdan dolayısı mesleki hayatımızın bide bırakmakta olduğu kalımları ifadeye çalışır."

Halis ÇETİNKAYA

DUYDUGUMUZ ÖZLEM

Gelişmişlik özelliği kazanma çabası içindeyiz. Bu, dünden başlayan bir ölem değil, son iki yüz yıldan beri, bu güne dek en az on kez verilen yenilik mücadelesidir. Bu büyük milletin kaderini, nedir bilmiyoruz?

Toplumca yapmak istediğimiz yenilik hareketleri başladığı gibi tam olarak sonuçlandırılmamış, her seferinde giderek sünen elektirik dalgalar gibi, kaybolup gitmiştir.

Her gelişme, yenileme hareketinden geriye sadece birkaç iz kalmıştır. Bunlar da bize garp ülkeleri gibi sağlam temellere oturmuş müesseseler kurabilme olanağını vermemiş ve bugün çağımızın içinde gerek yerimiz alabilenimiz de yetmemiştir.

Bugün dünden daha ilerde görünüyor, birşeyler elde edilebilir diyorsak kendi kendimize, bunun sadece zamanın kendiliğinden bizlere ilköğretim sürüklenmesi olmasından ileri geldiğini kanıtımız olarak belirtmek isteriz. Bu da aynaya bakarak olgunlaşmış, diyerek teselli il arayan ama suratındaki yaşlılığın derin çizgilerini göremeyizliğe çalışan bir insan düşüncesinden ileri bizi götürmemektedir.

Topluca ülke olarak nerde olduğumuzu iyi görmek zorundayız. Bu geleceğimiz, çocuklarımız için gereklidir. Başka ülkeler yaşantıda başa geçmek için birbirleriyle kıyasıya ekonomik savaş içindeler, biz de bu savaşın etkisi altındayız. Milletçe dünya olaylarını gelişim hakaretlerini iyi izlemek, eleştirmesini yapmak, planlı çalışım içinde birbirimize güvencere yardımcı olmak güçlerimizi eksiksiz sadece kendi toplumumuzun gücüne katmağa çalışmak zorunluluğuna duymalıyız. Birşey yabut grupsal düşüncelerimiz çıkarlar uğruna sarfetmeden, emek ve fikirlerimiz karşılıklı fedakarlıklarla toplumumuzun gelişmesine ülkemizin yüceltilmesine sarfedelim. Ben sadece biz denilince kişisel ve toplumsal olarak ilerlemeyiz, belki kişi olarak kısa süreli birşey elde edilebilir. Ama ülkede kalkanıp ileri ülkeler arasına girilmedikçe milletçe bir mutlaklı duyulmayaacağı anlaşılmaktadır.

Garp ülkelerinin insanları gibi giyinmek, diplomalı okumak ol mak dolayısıyla onların kitaplarını okumakla böbürlenmek bizi ne de ülkeyi uygarlaştırmış olmayacaktır. Taklit etme düşüncesi ve çabaları bizlere ve ülkeye çok şey kaybettirmiş olduğumu artık milletçe görmeliyiz.

Milletçe bünyemize, ülkeye olanaklarımızı değerlendirebilecek, uygun bir eğitim, kalkınma ve sanayileşme millî planını saptamak zamanın geçmek üzere olduğuna göre zorundayız. Yarın çok geç olacak ve çok şey kaybettirilmiş olacak diye anlayacağız. Silik nîp kurtulma çabamızı göstererek bizi tarih sayfalarında yereceklerdir. Kişiler fânlıdır. Milletler yaşama savaşlarıyla uzun ömürlüdür.

Türkiye ve Türk Milletinin geleceğini kışme kararımızda veya kara göremeyecektir.

Başyazı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

çak **TEKNİK ÖĞRETİMEN** ve **MÜHENDİS-ÖĞRETİMEN** yetiştiren, ortaokuldan sonra en az 3 yıllık orta dereceli teknik öğretim okullarına dayalı ve Milli Eğitim Bakanlığınca bağlı yüksek bir öğretim kurumudur. "TEKNİK ÖĞRETİMENLİK" formasyonu en az 4 yıllık bir öğretimle sağlanır. Yönetimlerine göre belirli şartları yerine getirmiş olan Teknik Öğretmenlerden Mühendis-Öğretmen hak ve yetkisi kazanmak isteyenler, programları Bakanlıkça hazırlanan en az 1 yıllık bir öğretim tabii tutulur. Gerçekleri görmeyecektiklerince gelmez. Tasarımın yukarıya aynen alınmış olduğumuz 1. maddesinde "Mühendis-Öğretmen"lerin hizmet alanları tanımlanmış, sanayi kesiminde klasik mühendislik hizmetleri dışında yalnız eğitim hizmetleri yapabilecekleri açık olarak ifade edilmiştir. Teknik Öğretmenler zaten ötedenberi iltisadi kamu kuruluşlarında eğitim hizmetleri yapmaktadırlar. Bu nu, tasarının bir köşesine yerleştirilen "Mühendis-Öğretmen" deyimliyle sözümüne kanunî teminata bağlanmamış ve "Mühendis-Öğretmen" deyiminin arkasına sığınıp Teknik Öğretmenleri, ünvan sonunu nu çözümlemiş görünerek oyalamanın anlamı yoktur.

Yüksek okulları akademik bir yapıya kavuşturmak ve yüksek okullar arasında birliğin sağlanmak maksadıyla Milli Eğitim Bakanlığınca "Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısı" hazırlanmıştır. Kız Teknik Öğretmen Okulu Ticaret Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüleriyle Yüksek İslam Enstitüleri bu tasarının kapsamına girmektedir. Başlangıçta E.T.Y.Ö.Ö. da "Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısının" kapsamına alınmış fakat ayrı bir kuruluş kanunu tasarısı bulunduğu gerekçesiyle daha sonra bu tasarının dışında bırakılmıştır. "Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısı" yüksek okullarda öğrencilere geniş ölçüde yönetime katılmak olanağı da vermektedir. E.T.Y.Ö.Ö. Kuruluş Kanunu Tasarısı bu bakımdan "Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısının" gerisinde bulunmakta, ileri bir yönetim ve eğitim anlayışıyla de gelişmektedir. E.T.Y.Ö. Okulu bilim ve eğitim konularında özerkliğe kavuşturmak, "Mühendis-Öğretmen" deyiminin karşısına çıkaracağı güçlükleri bertaraf ederek Teknik Öğretmenlerin yıllardan beri süruncemede kalan ünvan sorununu çözümlemek için E.T.Y.Ö.Ö. Kuruluş Kanunu Tasarısının 1. maddesinin şu şekilde yazılmasını gerekli görmekteyiz: "Yüksek Teknik Öğretmen Okulu, orta dereceli mesleki ve teknik öğretim okullarına atelye ve Teorik Dersler okutacak, endüstri alanında eğitim ve mühendislik hizmetleri yapacak Teknik Öğretmen ve Mühendis Öğretmen yetiştiren, ortaokuldan sonra en az 3 yıllık orta dereceli Teknik Öğretim Okullarına, dayalı bilimsel özerkliğe sahip Milli Eğitim Bakanlığınca bağlı yüksek dereceli bir öğretim ve araştırma kurumudur. Teknik Öğretmenlik formasyonu en az 4 yıllık bir öğretimle sağlanır. Yönetimlerine göre belirli şartları yerine getirmiş olan Teknik Öğretmenlerden Mühendislik ünvanı, hak ve yetkisini kazanmak isteyenler, mühendis yetiştiren öğretim kurumlarının programlarına denk programları Bakanlıkça hazırlanan en az 1 yıllık bir öğretim tabii tutulur. Mühendislik ünvanı hak ve yetkisini kazanan Teknik Öğretmenlere Mühendis Öğretmen denir".

Bunun dışında ayrıca, E.T.Y.Ö.Ö. Kuruluş Kanunu Tasarısının (4), (5), (6), (7), (8), ve (9) maddelerinin de özellikle 1968 yılının Mayıs ayından beri devam eden öğrenci hareketlerinin amaç ve nedenleri gözönünde bulundurulacak yeniden ele alınması, Okul Müdürlüğü Bölüm Başkanlarının seçime işbaşına gelmelerini ve Okul Genel Kurulu, Okul Yönetim Kurulu, Bölüm Genel Kurullarıyla Bölüm Yönetim Kuruluna öğrenci temsilcilerinin de katılmalarını sağlayacak biçimde değiştirilmesini zorlamakta yazıyor.

T Ü T Ö S

PERSONEL TASARISI

(Baştarafı sayfa 1'de)
deki çalışmalar tamamlanmış ve Devlet Personeli yeni sisteme göre üç ayrı gruba ele alınmıştır. Anadolu Ajansının bu konuyla ilgili olarak verdiği haberde şöyle denmektedir:

"Personel aylıkları arasındaki adaletsizliği gidermek ve kamu idaresinde rasyonel hizmet prensibini hâkim kılmak amacıyla uzun bir süreden beri, üzerinde iltisatla çalışan kanun tasarılarında Devlet Personeli, memurlar, sözleşmeli personel ve yemiyeli personel (işçiler) olarak üç ayrılmaktadır.

Devlet memurlarının alacağı ücretler, 70 - 1000 rakamları arasında derecelendirilmiştir. Bütçe imkanlarına göre ortaya çıkacak kısıtları ile bu dereceler çarpılacak, her kademedeki memurun aylık ücreti tesbit edilecektir.

Ancak, şimdiden belirgin hale gelen bazı esas prensiplere göre, Devlet Personeline ödenecek aylık tabanın 600 liradan aşağı olmaması savunulduğundan, alt kademeler için tesbit edilecek katsayının, 8 veya 9 olması gerekmektedir.

NASIL UYGULANACAK

Yürürlüğe tarihi 1 Mart 1970 olarak tesbit olunan tasarıda, her derece için kademele tesis edilmektedir. Buna göre kanunun uygulanmasına geçildiğinde, bir Devlet Personeli açık olmayan bir üst dereceye terfi edemeyecek, ancak her yıl bir kademe yükseltilecek suretiyle aylığı artırılabilecektir. Öğrenildiğine göre, Devlet Personeline her yıl yükselme imkânı sağlanmak amacıyla her derece 9 kademe ayrılmaktadır.

Herhangi bir devlet memurunu bir üst dereceye terfi etmesi, müesseseler bünyesinde kurulacak "Değerlendirme kurulları"nın başarı raporuna bağlı olacaktır. Böylece, bir üst dereceye terfi için kademi memur olmaksızın çok, ehliyet ve il-yakata bakılacaktır.

Bununla beraber, bir derece için birkaç aday ortaya çıktığında, değerlendirme kurulları adayların başarı durumlarını karşılaştıracak, gerekirse, yarışma sınavı veya yarışma sonuçları ile karar verilecektir.

SÖZLEŞMELİ VE YEMİYELİLER

Anayasanın 117. Maddesi, asil süreklî kamu hizmetlerinde Devlet Memurları eli ile yürütülmesini öngördüğünden, bu görevlerdeki bütün kamu personeli, tek statüye bağlı olacaktır.

Bu bakımdan, 4 - 10195 sayılı kararname uyarınca hizmet görmekte olan teknik personelin iltisabları yeni kanuna göre sağlanacaktır. Bunun dışında, ihisaslandırılan faydalanılması gerekli kimseler ise, muayyen ve muvakkat işlerle "sözleşmeli olarak" görevlendirilebileceklerdir. İşçi statüsüne tabii Devlet Personeli ise "Yemiyeli" olarak çalışacaktır. Bu suretle şikâyetlere yol açan bugünkü, "Çeşitli istihdam" uygulamasına son verilecektir.

Devlet Personelinin sınıflandırma sisteminde, öğrenim dereceleri temel kriter olarak alınmaktadır. Bunu temin için, tasarıda, ilk orta, lise ve dengi okulları yüksek okul ve üniversite mezunlarının bir kamu hizmetine atanmalarındaki taban ve tavanlar ayrı ayrı derecelendirilmiştir.

Öntümdeki günlelerde pralâmentoya sunulacak olan tasarının mali yönden uygulanabilmesi için, 1970 bütçe ödenek konulacaktır."

EMEKLİLERİN DURUMU

Öte yandan sayıları halen çalışan memur ve hizmetlilerden daha çok alan emeklilerin bu tasarı uyarınca durumlarının ne olacağı henüz kesinlikle belirlenmemiştir. Emeklilerin de kanunun uygulanması halinde bütçeye sanıldan çok daha büyük bir yük ekleyeceği ileri sürülmektedir.

Öz deyişler..

Bir tek kimseye yapılan adaletsizlik umuma çevrilmiş bir tehldir.

MONTESQUIEU

Bir tekine değil; yüzlerceine yapılan pek çok adaletsizliğe hedef ve şahit olanlara ne dersiniz?

G. Ş.

Ayın Konuları

Sanat Öğretmen Okulu Serüveni

Zülfikar ASLAN

Doğa kanunları bile, insanların faydalanma esaslarına uygun olarak teşekkül eder. Toplum düzenini ya da fertlerin kişisel olanak ve davranışlarını organize eden demokratik yasalar ise, gene insanların daima yararına uygunluk gösterir. Bunların gözden kaçması bazı ünite ve parçaları arasındaki boşlukları da, yetkili sağduyu sahipleri düzeltir.

874 sayılı yasa ise, toplum yararına gerekeni veremeyen, güdük kalmış, daha doğarken ihtiyarlamış, alttan zorlamamış çarpık bir yaratıdır.

Dünya eğitim sisteminde olduğu gibi bizde de eğitim ve öğretim, iki ana esas yönde yapılır. Bunlardan ilki ve de gerek olanı, örgün eğitim dediğimiz okul içi eğitimidir. Diğer, özellikle yetişkin halk topluluğuna enjekte edilen, yaygın okul dışı eğitimidir. Bunların öğretim yön temleri, öğretim süreleri ve uygulama alanları başka, başka özellikler gösterir. Uygulamanın doğal bir neticesi olarak ta, yöneticilerinin yetiştirilmesi apayrı değer taşır.

Teknik öğretimimizin bir yan dahi sayılan yetişkinlerin meslek eğitimi, başlangıçtan bu yana ciddi ve bilimsel bir dayanağa oturtulmadan, uygulama alanına geçilmeden, rastgele öğrenmiş, oynadıkça da karışmış ve çözümü güç bir ıplık yumağı haline almıştır.

Bu meslek dalına öğretim verilmesi de önemsenmeden ve hukuki ölçülerle antidemokratik sayılması gereken 4644,5965 sayılı yasalarda, bu doğrultan yasaların 328 ve 874 sayılı balaaları sağlanmaktadır.

Düzensiz ve dünya eğitim esprisine uygun olmayan bu tip öğretimin yetiştirme usulüne son vermek eği ile Tekniğin yaygın eğitim ünitesine öğretmen yetiştirmek üzere, Sanat öğretmen okulu açılmıştır. Ancak, torun sahibi dedelerin, çocuklarıyla çanta elinde okula giden babaların, öğrencisi olduğu bu okul, mezuniyet sonrası atanma ideali yönünden, öğrencilerle 874 sayılı yasanın direktifleri bakımından tezat gösterir. Tekniker problemini andıran, yeni bir çabanın oluşum kaçınılmazı belirlemektedir. Şöyle ki:

874 sayılı yasanın özet olarak öngördüğü ilkerer şunlardır.

a) Sanat öğretmen okulu öğrencileri kurs öğretmenlerinden sağlar.

b) Okul, orta dereceli bir meslek öğrenimi verir. (İkinci beş yıllık kalkınma planı da, bu teyidedir.)

c) Mezunlarını öğretmen olarak, Teknik Öğretimin yaygın eğitim kurumlarında (Akşam Sanat ile bölge, ilçe ve köy kursları) görevli olarak atandırtır.

Öğrenci düşüncesi bunun tam zıddıdır. Fobileştirdiği yaygın eğitimden uzaklaşıp, Tekniğin örgün eğitiminde görev yapmayı ideal sayar. Sanat Enstitülerinde çalışmak ister.

Görüldüğü ki, okul bugünkü statü içerisinde hazineye büyük mall külfetler yüklediği gibi, toplum yararına özenleni de getirememiştir. Basiretli bir görüşle, Teknik Öğretimde yeni bir problem yaratmıştır. Kurs öğretmenlerine mesleki yönden (bina okuyan çocuk gibi) gene bildiği şeyleri tekrarlatmış, sadece öğrencilerine pedagojik bir yafıta olarak, tabeâ değiştirip geldiği yerlere gönderecektir. Ümit bağlanan Akşam ve Pratik Sanat sloganı, sanayie tam açılmayan ülkemizde hayaldir. Uygulanması Milli Eğitimimizde, öğrencisiz okul adını alır. Geçmişe almıştır.

Çıkar Yol :

1 — Okul, bünye değişikliği geçirip, kız ve erkek dilimleri birleştirilerek, Toplum kalkınması ve Eleştiri Merkezi, bir nevi politenik okulu haline almaktadır. Bakanlık, Öğretim Dairelerinin tasvip ettiği, bir programla alt kademede yüksek okul dersleri konmalıdır. Öğrencilerini tüm sanat enstitüsü çıkışlı öğretmenlerle, ilköğretim okulu çıkışlı öğretmenlerle sağlamalıdır.

Mezun öğrencilerin atanma yerleri; bugüne dek yurt Milli Eğitimini hasretini çektiği Ortaokul İşbölgesi öğretmenliği, Halk Eğitim ve Eğitim Araçları Merkezleri, Beslenme Eğitimcisi, Ev Ekonomileri gibi personel kaynağı mesleki ve bilimsel yollarla saptanamayan eğitim üniteridir.

2 — Bugüne kadar yapılan, Sanat Enstitüsü çıkışlı kurs öğretmeni atama garibesine son verilmelidir. Sanat Enstitüsü mezunlarının kalifiye usta yetiştiren kurumlardır. Öğretmen yetiştirmez. Amacından uzaklaşır. Öğretmenlik pedagojik formasyonu gerektirir. Bildiğini satılabile hünere ister.

Okul, bugünkü statü içerisinde kalarak, yalnız öğrencilerini kurs öğretmenleri değil de, doğrudan doğruya Sanat Enstitüsü mezunlarından ayırıp, Tekniğin yaygın Eğitim dilimlerine (Akşam sanat, ilçe, bölge ve köy kursları) na öğretmen yetiştirmesidir.

Bugüne kadar yapılan uygulamalar ve gerçekler gözönüne alınırsa, yazımızın ne kadar haklı olduğunu sağduyu sahibi görür. Eyyam adanına, topluma zahmet, hazineye külfetten vazgeçmelidir.

TÖYKO Genel Kuruluna Çağrı

Tüm Öğretmenler Sınırlı, Sorumlu, Yardımlaşma ve Tüketim Kooperatifinin 1969 yılı hesaplarını inceleyecek olan olağan Genel Kurulu aynı zamanda 1163 sayılı kanun gereğince Tüzüğümüzün bütün maddelerini yeniden gözden geçirerek onu bir Ana Sözleşme haline getirecek şekilde değiştirmek üzere 10/4/1970 Cuma günü saat 9.00'da Ankara'da Köprülülü Duğün Salonunda toplanacaktır.

10 Nisanda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, 26/4/1970 Pazar günü aynı yerde aynı saatte ve aynı gündemi görüşmek üzere Genel Kurulumuz çoğunluk aranmaksızın toplanacaktır.

GÜNDEM :

- 1 — Yoklama, Açılış ve Saygı duruşu,
- 2 — Genel Kurul Başkanlık Divanı'nın seçilmesi,
- 3 — Tüzük dahil diğer komisyonların seçilmesi,
- 4 — Yönetim ve denetleme Kurulları Raporlarının okunması, eleştirilmesi ve bu kurulların aklanmaları,
- 5 — Tüzük dahil diğer komisyon raporlarının okunması, tartışılması ve kabul edilmesi,
- 6 — 1969 kararın dağıtılması hakkında karar alınması,
- 7 — Dileklerin saptanması ve kapanış.

TÖYKO YÖNETİM KURULU

TÜTÖS MERKEZ YÖNETİM

(Baştarafı Sayfa 1'de)
ru SINIRLI SORUMLU TEKNİK
ÖĞRETİMCİLER TURİSTİK YAPI
KOOPERATİFİ'nin bir önceki ku-
rularak faaliyeti geçirmişine ge-
rektiren hükümler ihtiva etmekte-
dir. 2. Merkez Genel Kurulu top-
lantısından sonra yeniden oluşturulan
Merkez Yürütme Kurulu, bu ko-
nuda yapılmış olan çalışmaların
ürünlerinden de yararlanarak esas-
ları önceden tespit edilen SINIRLI
SORUMLU TEKNİK ÖĞRETİMCİLER
TURİSTİK YAPI KOOPERATİFİ
tüzüğüne son şeklini vermiş-
tir. Tüzük, TÜTÖS Hukuk Danış-
manı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerince
incelenmiştir. Kooperatifin
kurulmasında ve faaliyete geçiril-
mesinde hiçbir sakınca olmadığı
anlaşılmıştır. Bu arada Şube Baş-
kanlıklarının ve Sendika Merkez
Temsilcilerinin görüşleri de alın-
mıştır. Şube Başkanlıklarında ge-
len yazılar Merkez Yürütme Kurulu-
nca değerlendirilmiş ve genel ola-
rak teknik öğretmenlerin koopera-
tife ortak olmak istedikleri sonu-
cuna varılmıştır. Durumu son de-
fa 13 Şubat 1970 tarihli toplantıda
görüşen Merkez Yürütme Kurulu,
konunun Merkez Yönetim Kurulu-
na götürülmesini kararlaştırmıştır.
Anatüzüğüümüzün 16. maddesinin
(e) fıkrasına göre SINIRLI SORUMLU
TEKNİK ÖĞRETİMCİLER TURİSTİK
YAPI KOOPERATİFİ'nin kurulması
ve faaliyete geçirilmesi için
hazırlanmış olan tüzüğün Merkez
Yönetim Kurulunca onaylan-
ması ve kurulunun da karara bağ-
lanması gerekmektedir. Uzmanlar-
dan yararlanılmalı olanakların
kısırlığı ve Genel Merkezdeki işlerin
yoğunluğu kooperatifin kurulması
faaliyete geçirilmesini geciktirmiştir.
Deniz kıyılarında turistik din-
lenme tesislerinin yapılabilmesi
aralarından günün almaz, fiyatları
da çeşitli iktisadi nedenlerle ala-
bilmeyecektir. Yapmış
olduğumuz çalışmalar, deniz ki-
yısında üzerine turistik dinlenme
tesisleri kurulabilecek 5 - 6 dönüm-
lük bir arsanın değerinin 100.000 li-
ra - 200.000 lira arasında oynadığını
göstermiş bulunmaktadır. Kurul-
duktan sonra kooperatif başına
ulaştırmak diğer bir deyişle ortak
sayısını çoğaltarak gerekli sermayeyi
toplayabilmek için Genel Merkez
ve özellikle Şube Başkan-
lıklarıyla Sendika Merkez Temsil-
cilerine büyük görevler düştüğünü
özellikle belirtmek isterim. Yalnız
Genel Merkezin yapacağı çalışmaları
kooperatifin geliştirilerek başa-
rıya ulaştırılmasında yeterli ola-
mayacağı kanısındayım.

3) TEKNİSYEN OKULLARI

Bilindiği gibi TÜTÖS'ün başlan-
gıtın beri izlemekte olduğu Teknik
Eğitim siyasetinin esasları 20-21
Mayıs 1967 tarihlerinde toplanan
TÜTÖS 1. Teknik Öğretim Kurulunda
saptanmıştır. TÜTÖS 1. Tek-
nik Öğretim Kurulunda yapılan
konuşmalarda ve okunan bildiriler-
de orta öğrenim çağındaki gençle-
rin teknik eğitime kaydırılması
konusuna geniş yer verilmiştir.

TÜTÖS 1. Teknik Öğretim Kurul-
tayında, orta öğrenim çağındaki
gençlerin teknik eğitime kaydırıl-
ması konusuna ilişkin görüşler Ge-
nel Başkan tarafından şu şekilde or-
taya konulmuştur: "Bugün ülkemiz-
de halâ Milli Eğitimin başta gelen
amacının, bürokrasinin egemen ol-
duğu Devlet örgütünde, Devlet kar-
nının döndürme, masa başında otu-
rarak kendi gücünü katarak gelecek
zihniyetli eleman yetiştirmek oldu-
ğu sanılmaktadır. Zaten köylerin
yansında okul, okullarında ihtiyacı
karşılayabilecek sayıda öğretmen,
hastahanelerde hekim bulunmuyor
yan bir ülkede, arka arkaya ögren-
ci sayısı onbinleri aşan Ticaret Ak-
demilerinin açılması, Dil ve Tarih-
Coğrafya Fakültelerinde geceleri bi-
bi hindoçlu öğretiminin yapılması,
eğitim anlayışımızın çağımızın ya-
nı gerçekleriye arkası dönük ve in-
sana utandırıcı yüzünü bütün
çipliğiyle göstermektedir."

Sanayileşmiş Batı Avrupa Ülke-
leriyle Sosyalist ülkelerde orta öğ-

renim çağındaki gençlerin yaklaşık
olarak %70'i teknik eğitime kay-
dırılmıştır. Türkiye'de gelişmiş
geçmiş bütün siyasal iktidarlar eğitim
siyasetini klasik eğitim felsefesine
dayandırdıkları için teknik eğitim
ihmal edilmiş ve teknik eğitim
kurumları da sanayileşme hareket-
lerinin gerektirdiği nitelikte vasıflı
endüstriyel işçi ve teknisyen yetiştir-
me anlayışının uzağında kalarak
faaliyet göstermişlerdir. Vasıflı en-
düstriyel işçi yetiştirmek amacıyla
öncelik veren sanat enstitülerinin
bir çıkmaza girdiği yıllardan beri
söylenmektedir. TÜTÖS 1. Teknik
Öğretim Kurulunda bu konu üze-
rinden uzun uzadıya durlmuş ve
TÜTÖS'ün sanat enstitülerine iliş-
kin görüşleri de şu şekilde ifade
edilmiştir: "Sanat enstitülerinin bir
kısmı gerçek anlamda endüstriyel
üretim yapılan ve kısa zamanda sa-
nayinin ihtiyacı olan vasıflı endü-
striyel işçiyi yetiştirecek çirak okul
"PRATİK SANAT OKULU" bir
kısmı da yüksek dereceli teknik öğ-
retim kurumlarına eleman hazırla-
yacak ve sınav kuruluşların araştır-
ma ve konstrüksiyon bürolarında
mühendislerin yanında çalışabile-
cek nitelikte teknisyen yetiştirecek
teknis lise "TEKNİSYEN OKULU"
haline getirilmelidir."

Türkiye'deki plânlama rejimine
ilişkin görüşlerimiz daha önce ay-
rıntılı olarak ortaya koymuştuk. Bu
nedenle ikinci bir kez plânlama re-
jimine ilişkin görüşlere raporda yer
verilmesi gereksiz bulmaktayız.

Bilindiği gibi ikinci Beş Yıllık
Kalkınma plânı 28.7.1967 tarihinde
Parlamentodan geçmiş, 11.8.1967 ta-
rih ve 12671 sayılı Resmî Gazete ile
yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.
Yetkililerin belirttiklerine göre İkinci
Beş Yıllık Kalkınma Plânının
eğitimi bölümü hazırlanırken Devlet
Plânları Teşkilatı uzmanlarından
TÜTÖS 1. Teknik Kurulunda orta-
ya atılan görüşlerden de yararlan-
ılmıştır. İkinci Beş Yıllık Kalkın-
ma Plânının Lise Seviyeli Teknik
Okullar Bölümünde "Lise seviyeli
teknik okullar, bugün çeşitli konu-
larda sanatkar yetiştiren okullardır.
Bu dönemde artan teknisyen ihti-
yacını karşılamak için bu okulların
öğrenim süresi 4 yılda çıkarılacak
ve öğretim programında yapılacak
geliştirmelerle teknisyen yetiştirir
niteliğe erişirebilecektir. Bu okullar
dâhilinde yüksek öğrenime devam
etmeleri olanağı sağlanacaktır. Bu
kademede okulların öğretim pro-
gramları, teknisyen kademesinin ge-
rektirdiği teknik derslerle destekle-
necektir." İkinci Beş Yıllık Kalkın-
ma Plânının Genel Politikalar Bölü-
münde "Bir alanda insan gücü iht-
yaçları kesin olarak belli olmadan
özellikle mesleki ve teknik eğitim
alanında meslek dalları ya da kade-
meleriyle ilgili eğitim bölümleri ve
yeni okullar açılmayacaktır. Açıl-
acak her okul ya da kademenin me-
zunlarının hakları ve statüsü ögren-
ci alınmadan ayrıntılı olarak tesbit
ve ilan edilecektir." ve yine ikinci
Beş Yıllık Kalkınma Plânı 1969 yılı
programında "1969 yılında 4 yıllık
teknisyen okullarıyla pratik sanat
okullarına öğrenci alınacak, mevcut
sanat enstitüleri bir program dâhi-
linde teknisyen okulu haline getirile-
cektir." denilmektedir. Bütün bu
açıklamalar Genel Merkezin tekni-
syen okulları konusunda izlediği si-
yasetin tutarlılığı ve somut dayana-
klarını gözler önüne sermektedir.

Aslında buok bir eğitim düzeninin
sonucu olarak yüksek öğrenim ya-
pılabilecek olanaklarından yoksun
bırakılan lise mezunlarının tekni-
syen okullarına aracılığıyla teknik
eğitime kaydırılması, siyasal dü-
şünceler ve çıkarlarla yozlaştırılma
mak şartıyla yararlı bulunmakta,
halkın nazarında itibarı tamamen
yitirmiş olan teknik eğitim ku-
rumlarını itibarlı duruma getirecek
ve orta öğrenim çağındaki gençle-
ri ortaokuldan, sonra teknik öğre-
time yönlendirecek, tedbirler dizisinin
bir halkası olarak değerlendirmek-
teyiz.

Siyasal iktidarların genel eğitim
siyaseti içinde teknik eğitime ağır-
lık ve öncelik vermediklerini yuka-

rıda açıklamıştık. Üniversitelere gi-
rişte meydana gelen yığılmalar, sa-
nayı ve tarım sektörlerindeki insan-
gücü açığı ve nüfusu bir orta-
okulu beslemeyecek kadar az olan
ile merkeziye ve bile siyasal me-
denler ile siyasal iktidarların görüşle-
rini doğrulamaktadır.

Teknisyen okulu mezunlarına
kendî dâhilinde üniversite öğren-
im yapabilecek yolları henüz açıl-
mamıştır. Yapılan gözlem ve değ-
lendirmeler Talim Terbiye Dairesi-
nin bu konuda direnmekte olduğu
nı ortaya koymuş bulunmaktadır.
Teknisyen okulu mezunlarının hak-
ları da kanunî teminat altına alın-
mamış, iş yerindeki ünvan, yetki
ve ücretleri tesbit edilmemiştir. Sa-
nat Enstitüleri, daha önce de açık-
lanmış olduğumuz gibi İkinci Beş
Yıllık Kalkınma Plânı uyarınca, bir
program dahilinde Teknisyen Okulu
haline getirilecektir. Üzerinde önem-
le durulması gereken konulardan bi-
ri de sanat enstitüsü mezunlarını
teknisyen okullarına girebilmelerini
kolaylaştıracak tedbirlerin alınma-
sıdır. Bunun için Milli Eğitim Ba-
kanlığına sanat enstitüsü mezunla-
rının devam edebilecekleri hazırlık
sınıflarının açılmasını ya da 1 yıl
sürelî giriş sınavlarına hazırlama
kurslarının düzenlenmesini gerekli
görmekeyiz. Yapmış olduğumuz so-
ruşturmalar teknisyen okullarının
atölye ve laboratuvar donanımının
yetersizliğini ortaya koymuş bulun-
maktadır. Bu nedenle bütçe olanak-
larına göre atölye ve laboratuvarla-
rın ihtiyacı olan makina, avaradük
ve aletlerin biran önce tedarik edil-
mesini mevcut teknisyen okulları
atölye ve laboratuvar donanımı ve
öğretmen bakımından yeterli bir
duruma getirildikten sonra ancak
yenilerinin açılmasını gerekli gö-
rmekeyiz. Bütün bunlar teknisyen
okulları konusunda Milli Eğitim
Bakanlığına ve Teknik Öğretmen
meslek kuruluşlarına büyük görev-
ler düştüğünü açık olarak göster-
mektedir.

4) E.T.Y.Ö. OKULUNUN SÜRE-
SİZ OLARAK KAPATILMASI
VE 12 HAZİRAN 1969 TA-
RİHİNDE BERİ DEVAM
EDEN ÖĞRENCİ HAREKET-
LERİ

E. T. Y. Ö. Okulu 7 Ocak 1970 ta-
rihinde Okul Kurulunun kararı ve
Milli Eğitim Bakanlığının onayı ile
süresiz olarak kapatılmıştır. Asıl-
nda E. T. Y. Ö. Okulunda 12 Haziran
1969 tarihinde başlayan öğrenci ha-
reketleri uzun süre komuonyundan
ve Teknik öğretmenler topluluğundan
gizlenen düzensizliğin, çeşitli
nedenlerle açığa vurulması istek
ve şikâyetlerin, çağdışı bir eğitim
ve yönetim anlayışının oluşturduğu
huzursuzlukların yansıması olarak de-
ğerlendirilmektedir. Öğrencilerin, 12
Haziran 1969 tarihinden beri payın-
lanmış oldukları bildirilerle kamu-
oyuna ve Teknik öğretmenler toplu-
luğuna duyurmuş çağışları istek
ve şikâyetleri şunlardır:

1) Okulda, yürürlükte bulunan
yasaları ve yönetmeliği zorlayan bo-
zuk işlerin düzeltilmesi, eğitim ve
öğretim çalışmalarının öğrencilere
daha yararlı bir duruma getirilmesi
Kuruluş Kanununun çıkarılmasına
başlanmıştır. Eğitim ve öğretim ça-
ğışlarının, yönetim işleri tam bir ba-
şboşluk içinde yürütülmesi kimse
kimseye yaptıkları hesabını sor-
mamakta ve denetleme yapılamam-
maktadır.

2) E. T. Y. Ö. Okulunda uygulan-
an "Öğretmen yetiştiren yüksek
Okullar Disiplin Yönetmeliği" öğ-
rencilerin anayasal haklarını ve öz-
gürlüklerini kısıtlayan hükümler iht-
taya etmektedir. Yöneticiler ve bazı
öğretmenler okulda bir baskı ha-
vası yaratmakta, öğrencileri siyasal
inançlarından ve eğilimlerinden bittir-
li tehdit etmektedirler. Ayrıca öğ-
rencileri bölen ve birbirine düşü-
ren girişimlerde de bulunulmakta-
dır. Okul Disiplin Kurulu anayasal
hakları kısıtlamakta, özgür düşün-
ceyi boğmakta ve öğrencileri ezme-
te bir araç olarak kullanılmaktadır.
Disiplin Yönetmeliğinin anayasal
hakları ve özgürlükleri kısıtlayan
hükümleri kaldırılması, siyasal
inançları ve eğilimleri ne olursa ol-

sun öğrencilere eşit davranılmalı,
Disiplin Kurulu, okul içinde hak ve
adalet dağıtan bir yargı organı du-
rumuna getirilmelidir.

3) Okulda beslenme yetersizdir.
Yatakhane ve yemekhanelerde tam
bir düzensizlik hüküm sürmektedir.

4) Öğrenciler yönetim ve da-
nışma organlarında temsili bulun-
durarak okulda yönetime katılma-
lıdır.

5) Yöneticiler bazı masum öğ-
rencileri ve zayıf karakterli ki-
şileri jurnalcı olarak kullanmakta,
bunlardan edinilen yalan-yanlış
bilgilere dayanarak icraatlarını yön-
lendirmekte ve okulun temiz kala-
bilmesi töresel geleneklerini soyuz-
laştırmaktadırlar.

6) Atölyelerde yapılmakta olan
meslek öğretimi yetersizdir. Bu-
nun için gerekli tedbirler biran
önce alınmalıdır.

7) Asistanlık yönetmeliği hazırla-
nmalı, öğretmen seçiminde adam
kayırma önlenmeli ve okula öğre-
tmen alınması ve yetiştirilmesi sağ-
lama esaslarına bağlanmalıdır.

8) Yöneticiler öğrenci derneği
seçimlerine müdahale etmektedirler.
Yöneticilerin öğrenci derneği
seçimlerine müdahalesi kesin ola-
rak önlenmelidir.

9) Bütün bu işlerden sorumlu
olan Okul Müdürü görevinden ayrıl-
malı, öğrencilerin eğitsel ve so-
yal sorunlarının çözümünde yeter-
siz kalan Okul Kurulu da yeniden
oluşturulmalıdır.

E. T. Y. Ö. Okulunda 12 Haziran
1969 tarihinden beri devam eden ve
zaman zaman boykot şeklinde ken-
dini gösteren öğrenci hareketlerini,
genel gençlik hareketlerinin akışı
ve oluşum nedenleri içinde değ-
lendirmek zorundayız. Çünkü genel
gençlik hareketlerinin akışı ve oluş-
um nedenleri bilinmeden E. T. Y. Ö.
Okul öğrencilerinin ne giriştikleri
eylemlerin tam bir değerlendirilme-
si yapılar ve ne de sosyal ve eğitsel
sorunları çözümlenir.

Toplumsal hastalıkları, sosyal ve
iktisadi düzensiz bozuklukları kısır
siyasal çekişmeler ve siyasal iktida-
rın çeşitli girişim ve davranışları
gençliği etkilemektedir. Bu nedenle
zaman zaman gençliğin büyük taş-
kınlıklarla açığa vurulan bunalmı
olağan karşılanmalı ve yadırganma-
malıdır. Gençliğin nitelikleri yetiştir-
kinlerin niteliklerinden farklidir.
Gençlik, her zaman ve her yerde
haksızlığa, sömürüye ve zorbalığa
başkaldırır. Gençlik yüksek öğ-
retim kurumlarında, unduklarını ve
beklediklerini bulamamış kırıncı-
lığı ve küskünlüğü içinde dir. Genç-
lik, ileri, demokratik ve halkçı bir
toplum düzeninin gerektirdiği ni-
telikte yetişme ve gelişme olanakla-
rından maksatlı olarak yoksun bi-
rakılmıştır. Gençlik, öğrendiklerinin
günlük yaşamında yeri olmadığını
artık anlamış bulunmaktadır. Genç-
lik, aldatıldığını ve halkan yana
olmayan soysuz bir eğitim siste-
minin çarkları arasında kafa ya-
pısının biçimlendirilmek istendiğini
farkındadır. Toplum düzeni eski-
miştir. Eğitim sistemi günün gere-
sinimlerine cevap veremeyen uzak-
tır. Birakmış halkı kendi öğrenci-
leriyle bile ilişki kuramayan, günlük
uğraşlarının ve küçük çıkar hesap-
larının yanıltıcı baskısı altında ken-
di kişiliklerini yitiren öğretim üye-
leri, bu köhne ve bozuk eğitim siste-
mine sınıksız bağlanmışlardır. Gençlik,
halkın gaspedilen hakları
üzerinde egemen sınıfların yasaları-
la meşrulaştırılan çıkarlarına artık
bekçilik yapmaktan istememektedir.

Öğrenciler, halka dönük daha
iyi ve daha insancıl bir eğitim siste-
miyle kendi kişisel kunalımların-
dan kurtulabileceklerine inanmak-
tadırlar. Öğrenciler, kendi sorunla-
rıyla toplum düzeni arasında da ilişki
kuramaktadırlar. Bu onların eylem
ve girişimlerinde yanlış payın-
nın azlığını kanıtlamaktadır. Öğ-
rencilerin, kendi kişisel bunalmı-
rını, sosyal ve eğitsel sorunlarını,
istek ve şikâyetlerini toplum düze-
ninin gerçek yapısı içinde değ-
lendirmeleri ve yorumları gerçekten
sağlam ve tutarlı bir fikir yapısına
sahip olduklarını göstermektedir.
Yüksek öğretim kurumlarındaki öğ-

retmenlerin, çoğunlukla, bağlı ol-
dukları fikir sistemleri öğrencilerin
isteklerini artık cevap verememek-
tedir. Bugün, E. T. Y. Ö. Okulunda,
öğrencilerle yönetici ve öğretmenler
arasındaki çatışma ve çelişmelerin
önemli nedeni, hemen belirtmek
isterim ki, yöneticilerin ve bazı öğ-
retmenlerin bağlı oldukları fikir siste-
minin öğrenciler tarafından be-
nimsenmemesi ve okulda, serbest
tartışma, görüşme ve danışma ilke-
lerine dayalı bir yönetim gelenegi-
nin kurulmasına ısrarla karşı çıkı-
masıdır. Gençlik asıl düzensiz şikâ-
yetçidir. Gençlik, şikâyetçi olduğu
düzenin değişmesi için önce eğitim
sistemini değiştirmesi gerektiği-
ne ihtenlikle inanmaktadır. Yüksek
öğretim kurumlarının bilimsel ça-
lışmaları, bunların sonuçlarını yayı-
lamakla ve gençlere bazı bilgileri ak-
tarmakla yetinmesi gerekir. Bil-
imsel çalışmaların yapılması, bun-
ların sonuçlarının yayılması ve
gençlere bazı bilgilerin aktarılması
yanında gençliğin siyasal kültürünü
hazırlamak ve gençleri siyasal yön-
den eğitmek de yüksek öğretim ku-
rumlarının görevidir. Bugün, açık
olarak görülmektedir ki, yüksek öğ-
retim kurumlarının çoğunda, öğre-
tim üyeleri, gençlere siyasal kültür
kazandırabilecek ve gençleri siyasal
yönden eğitebilecek güçten yoksun
bulunmaktadır. Ayrıca yüksek
öğretim kurumlarında, gençlere,
kendî aralarında siyasal konuları
ve sorunları derinliğine tartışabil-
mek olanağı da verilmemektedir.
Öğretmenler, Milli Eğitim Bakanlığının
Merkez örgütüne bağlı karar ve da-
nışma organları deri programları-
nın, sınav sisteminin ve disiplin yö-
netmeliğinin değiştirilmesinden ye-
tersiz kalmaktadırlar. İşte bu nede-
le öğrenciler, yüksek öğretim ku-
rumlarında yönetime katılmak iste-
mektedirler.

E. T. Y. Ö. Okulunda görülen
manzara gerçekten yürekleri acı-
dır. Yöneticilerin, yönetim ve danış-
ma organlarının öğrencilerin sosyal
ve eğitsel sorunlarını şikâyet ve an-
layışla çözümlemek yerine sert po-
lisye tedbirlerle öğrencileri sindir-
mek ve ezme yolunu seçtikleri
anlaşılmaktadır. 12 Haziran 1969 ta-
rihli boykot hareketinin hazırlanma
sından sorumlu görülen 6 öğrenciye
birer yıl, 1 öğrenciye 1 ay ve çok sa-
ya öğrenciye de birer hafta okula
uzaklaştırma cezası verilmiştir.
Ayrıca 5-6 Ocak 1970 tarihlerinde
okul müdürünün görevinden uzak-
laştırılması, sosyal ve eğitsel sorun-
larının çözümlemesi için boykot
yapan öğrencilerin 34'ünü temelli
okuldan uzaklaştırmak için hazırlık
yapıldığı ve bu öğrencilerin Di-
siplin Kurulunda ifadelerinin alındı-
ğı öğrenmiş bulunuyoruz. Bu çık-
kar yol değildir. Çünkü öğrencilerin
anayasal haklarını ve özgürlüklerini
kısıtlayan çağdışı bir disiplin yö-
netmeliğine dayanarak yüksek öğ-
retim kurumlarını yönetmek devri
artık kapanmıştır. Hele yö-
neticilerin, öğrencilerin isteklerini
gerekleştirmek, şikâyetlerini gider-
mek sosyal ve eğitsel sorunları üze-
rine fefkat ve anlayışla eğilmek ye-
rine boykot hareketlerine ideolojik
bir nitelik kazandırmak için akla
hayale gelmeyen metotlara başvur-
maları öğretmen - öğrenci ilişkileri-
nin telafisi mümkün olmayacak se-
kilde bozulmasını, öğrencilerle öğ-
retmen ve yöneticiler arasındaki
uçurumun bir daha kapatılamayacak
çekişme derinleşmesine yol aç-
maktadır. Bu olumsuz davranış ve
girişimlerin zararını yine yönetici-
ler görecektir. Okul halâ kapalı-
dır. Okuldan ne zaman açılacağını
hiç kimse bilmemektedir. Binlerce
öğrenci ve Devlet hazinesinden ay-
lık alım yüzlerce öğretmen tam bir
eylemsizlik ve huzursuzluk içinde
okulun açılmasını beklemektedirler.

Öğrencilerin birer yılını yakma-
nın hesabı bir gün elbet, kendileri-
ne verilen yetkilerin kullanılmasını
sorumsuz olarak yöneticilerin so-
rularacaktır. Dileğimiz defter-i a'ma-
lin zarar hânesindeki hesaplar daha
fazla kabarmadan okulun açılması
ve öğrencilerin isteklerinin gerek-
leştirilerek şikâyetlerinin gideril-
mesidir.